

ЕВРОПСКО УДРУЖЕЊЕ СУДИЈА
РЕЗОЛУЦИЈА
О
ЗАРАДАМА СУДИЈА У МАЂАРСКОЈ

Европско удружење судија (ЕАЈ) је на састанку одржаном 26. априла 2024. године у Варшави од стране свог члана-удружења из Мађарске, Удружења судија Мађарске (*Magyar Bírói Egyesület, MABIE*), обавештено да, за разлику од зарада у другим струкама у Мађарској, зараде судија у Мађарској нису повећане како би испратиле ерозију куповне моћи изазване инфлацијом. Насупрот томе, скоро сви државни службеници и представници других грана власти су добили повећања плата које прелази стопу инфлације.

Плате у другим гранама активности државе, повезане са просечним годишњим примањима у економији, на основу измена из 2018. године, аутоматски су повећане, у зависности од економског учинка у претходној години, а 1. маја 2024. године су поново повећане за 13,9%.

Али, када су у питању судије, три повећања зарада од 2018. године била су далеко испод општег тренда развоја примања и нису узела у обзир високе стопе инфлације. Као резултат тога, од 2021. године, правосуђе у Мађарској је претрпело значајна смањења у стварним платама.

MABIE се овим питањем већ бавило 2022. године и израдило нацрт предлога за премошћавање ефеката инфлације. Тај предлог су подржали председник Националне канцеларије за правосуђе (*NJO*) и Националног правосудног савета (*NJC*) и постигли су споразум са Синдикатом запослених у правосуђу. Ипак, Влада није прихватила овај предлог. Закључно томе, многе судије су напустиле правосуђе, а број упражњених места је у великој мери порастао.

ЕАЈ сматра да ситуација са судијским зарадама у Мађарској, која је очигледно у раскораку са зарадама оних који раде као државни службеници, као и да развој ситуације са платама у целој земљи, има потпуно супротан ефекат на независност правосуђа.

О томе колико је за независност судства значајно да судије буду адекватно плаћене говорено је у више наврата. Сходно томе – у одлуци од 27. фебруара 2018. године у предмету *C64/16 Associação Sindical dos Juizes Portugueses* – Суд правде Европске уније је истакао да ниво зараде који је сразмеран значају функције које судије врше установљава гаранцију од суштинског значаја за независност судства.

У Препоруци (2010)12 Комитета министара Савета Европе јасно је наведено да *зарада судија треба да буде сразмерна њиховој професији и одговорностима и да буде довољна да их*

заштити од подстицаја усмерених ка утицају на њихове одлуке.

Основна начела независности судства Уједињених нација инсистирају да судије морају имати *одговарајућу зараду, услове вршења функције и пензије.*

Магна карта судија ССЈЕ прописује да независност судства треба да се *гарантује (између осталог) и зарадама, да судије треба да имају одговарајућу зараду и да им се мора обезбедити адекватан план пензије.*

Додатно, Мишљење ССЈЕ бр. 1 још прецизније изражава потребу за *специфичним законским одредбама које обезбеђују да не дође до смањења судијских плата и којима се гарантује барем фактички основ за повећање плата у складу са трошковима живота.* Овај захтев је нагласила и Венецијанска комисија у Извештају о независности правосудних система бр. 1 – Независност судија: *зарада судија мора бити у сразмери са достојанством професије, а одговарајућа зарада је од непроцењивог значаја за заштиту судија од непримерених спољних утицаја.*

У складу са наведеним, Европско удружење судија:

1) Сматра да је тренутни ниво и стање зарада судија у Мађарској у супротности са европским и другим међународним стандардима и да није у складу са захтевима прописаним у одлукама Суда правде Европске уније, и стога:

2) Позива власти Мађарске да:

а) без одлагања повећају плате судија у Мађарској више од износа инфлације, као што је урађено у другим гранама власти, и да

б) обезбеде да плате судије у Мађарској убудуће буду повећаване најмање у корак са одговарајућим одлукама у другим гранама власти.